

Nr 241.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till den sociala hemhjälpsverksamheten jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 106.)

Till Konungen.

Sedan Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 under femte huvudtiteln, punkterna 107 och 108, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1947/48 beräkna vissa anslag till den sociala hemhjälpsverksamheten, har Kungl. Maj:t i propositionen nr 71, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 7 februari 1947, framlagt slutligt förslag i ämnet.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till behandling förehått *dels* de likalydande motionerna I: 227 och II: 339, i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta, att kallortstillägg, helt bestridda av statsmedel, skola utgå till heltidsanställda hemvårdarinnor enligt de bestämmelser, som gälla för statens befattningshavare såväl med avseende å tilläggens belopp som indelningen i kallortsklasser, ävensom att riksdagen måtte anvisa det ökade anslagsbelopp, som därav blir en följd, *dels ock* motionen II: 338, vari hemställts, att riksdagen måtte för deltidsanställda hemvårdarinnor fastställa en minimitimlön av 1 krona 50 öre och en minimilön av 12 kronor för hel arbetsdag, att de av Kungl. Maj:t föreslagna stats- och landstingsbidragen höjas i samma proportion och att förslagsanslaget till bidrag till avlönande av hemvårdarinnor i anslutning härtill uppräknas med erforderligt belopp.

Riksdagen godkänner den av Kungl. Maj:t föreslagna utbyggnaden av den sociala hemhjälpsverksamheten under kalenderåret 1948, genom vilken verksamhetens omfattning kommer att närma sig den av befolkningsutredningen angivna ramen. Föredragande statsrådet har ansett, att, innan en utbyggnad utöver denna ram kommer till stånd, en utredning rörande behovet av och riktlinjerna för utbyggnaden är erforderlig i sådan tid, att förslag i ämnet kan föreläggas nästa riksdag.

För närvarande åtnjuter hemvårdarinna kontant lön jämte vissa naturaförmåner eller ersättning för sådana förmåner. Riksdagen vill understryka önskvärdheten av att lönebestämmelserna för hemvårdarinnorna i stället byggas på systemet med bruttolön i överensstämmelse med vad som förordats av svenska landstingsförbundet, svenska stadsförbundet och svenska landskommunernas förbund, såvida förenämnda utredning ger vid handen, att ett genomförande av detta system ej skulle innebära avsevärda praktiska olägenheter.

Vad angår lönen för deltidsanställd hemvårdarinna innebär Kungl. Maj:ts förslag, att dess lägsta belopp höjes från 5 till 7 kronor för hel arbetsdag. I motionen II: 338 föreslås en ytterligare höjning samt därutöver att ett minimibelopp skall fastställas jämväl till timlön. Riksdagen anser, att båda dessa förslag förtjäna ett närmare övervägande vid ovannämnda utredning, i främsta rummet gäller detta frågan om bättre löneställning. I avvaktan på denna utredning bifaller riksdagen Kungl. Maj:ts förslag.

I likhet med Kungl. Maj:t och allmänna lönenämnden anser riksdagen, att ett särskilt ödemarkstillägg under nästa budgetår bör utgå av statsmedel till avlöande av hemvårdarinnor inom ödemarksområdena. Tillägget bör bestämmas under hänsynstagande till beloppet av det ödemarkstillägg, som för närvarande utgår till distriktssköterska i nämnda områden. Det i motionerna I: 227 och II: 339 framlagda förslaget, att nämnda tillägg skola utbytas mot kallortstillägg, synes emellertid jämväl böra övervägas vid ovannämnda utredning.

I övrigt har Kungl. Maj:ts förslag ej givit riksdagen anledning till erinran.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen *dels* godkänt att reglerna rörande statsbidrag till den sociala hemhjälpverksamheten ändras i huvudsaklig överensstämmelse med vad som förordats i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 7 februari 1947, *dels* medgivit att under kalenderåret 1948 statsbidrag må utgå för högst 2 500 heltidsanställda eller däremot svarande antal deltidsanställda hemvårdarinnor, *dels ock* för budgetåret 1947/48 under V huvudtiteln anvisat till Bidrag till avlöande av hemvårdarinnor ett förslagsanslag av 2 400 000 kronor och till Prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor ett reservationsanslag av 210 000 kronor.

Stockholm den 20 maj 1947.

Med undersätlig vörndnad.
